

המלמד

parashatshavua.com

מתכוננים לפרשה

פרשת **כי תשא**

מה בפרשה?

בפרשה: המשך צווי המשכן וגם החטא הנורא שעשו בני ישראל- חטא העגל.

כאשר יש צורך למנות את בני ישראל יש לעשות זאת על ידי אסוף חצי שקל מכל אחד, ואחר כך נתן לספר את המטבעות. (מחצית השקל שמשנה לקניית קרבות צבור וכאשר בית המקדש היה קיים היו אוספים את מחצית השקל בחדש אדר. היום אנחנו נותנים "זכר למחצית השקל" לפני קריאת המגלה).

יש לעשות כיוור אשר הפהנים יקדשו בו את ידיהם ואת רגליהם לפני העבודה במשכן. ה' הסביר כיצד להכין את שמן המשחה (אשר מושחים בו את כלי המקדש ואת הפהנים) ואת הקטרת.

בצאל משבט יהודה ועוזרו אהליאב בן אחיסמך התמנו להיות האחראים על הכנת כל הכלים אשר למדנו עליהם בפרשות: תרומה, תצנה וכי תשא. באמצע הפרשה ה' צוה את בני ישראל לשמר את השבת.

כאשר משה התעכב בהר סיני בני ישראל דרשו מאהרן לעשות להם אלהים אחרים ונוצר עגל זהב עם רוח חיים. כאשר משה שב וראה את העגל הוא השליך את הלוחות מידיו כבעס והלויים הרגו את כל מי שהשתתף בחטא העגל.

משה פנה אל ה' והתפלל אליו שיסלח לבני ישראל. ה' מחל לבני ישראל ומסר למשה לוחות שניים, וצוה את ישראל שוב על אסור עבודה זרה ועל הצורך להשמר מהתקרבות לעמים עובדי עבודה זרה. ה' מסר למשה מצוות נוספות באותה שעה. כאשר משה שב לבני ישראל קרן עור פניו. (הרב צבי האריס)

"... וישלך מידו את-הלחת וישבר אתם תחת ההר"

הגיליון מוקדש לרפואת יובל שרה בת אביבית

איור: יונן פתחיה

המלמד

מתכוננים לפרשה

מחצית השקל (ל, יא-טז)

1. מהו לשון "כי תשא" ומה בפועל צריך לעשות משה בעקבות כך? (רש"י ל,יב)

2. הקב"ה מצווה למנות את עם ישראל אך לא לספור את האנשים אלא לתת איש כופר נפשו שהמנין שולט בו עין הרע. מה צריכים בני ישראל להביא? (ל,יג)

3. מחצית השקל היא תרומה מיוחדת שמראה לכל עם ישראל שהם שווים בפני ה' ולא משנה בין עשיר לבין עני. השלימו: "העשיר _____ והדל _____ השקל (ל,טו)

4. מה למדנו מהפס' "מבן עשרים שנה ומעלה"? (רש"י ל,יד)

5. כתוב בפס' "זה יתנו" מה הפירוש "זה"? (רש"י ל,יג)

המנין הראשון של עם ישראל נעשה לאחר יום הכיפורים הראשון במדבר ותרומת מחצית השקל נלקחה לעבודת המשכן וממנה נעשו האדנים. המנין השני נעשה בחודש אייר שבעה חודשים אחרי כן.

הכיור (ל, יז-כא)

1. הקב"ה מצווה את משה לבנות כלי נוסף לעבודת הכהונים. מהו הכלי ומה צריכים הכהנים לעשות לפני העבודה? (ל,יח)

2. מה ה"כן" של הכיור ("וכנו..")? (רש"י ל,יח)

3. למה הכיור לא נזכר בפרשה הקודמת עם שאר הכלים? (ספורנו ל,יח)

4. כתוב בפס' לגבי הכהנים שהם רוחצים "את ידיהם ואת רגליהם", איך היה מתבצע "קידוש" (רחיצה) ידיהם ורגליהם? (רש"י ל,יט)

5. למה צריכים אהרון ובניו לרחוץ את ידיהם ואת רגליהם? ענה על דרך הפשט. (רמב"ן ל,יט)

6. מתי מצווים הכהנים לרחות ידים ורגלים? (ל,כ)

שמן המשחה (ל, כב-לג)

1. התורה מפרטת את הכנת שמן המשחה לכלי המשכן והכהנים. רשמו את הדברים שהרכיבו את שמן המשחה: (ל,כג-כד) א. _____ ב. _____ ג. _____ ד. _____ ה. _____

2. כתוב בפס' "בשמים ראש" מה הכוונה במילה "ראש"? (רש"י ל,כג)

3. למה נכתב בפס' "קנמן בשם" ולא רק קנמן? (רש"י ל,כג)

4. מהי "מרקחת"? (רש"י ל,כה)

5. מה למדו חכמים מהמילה "לדרתכם"? (רש"י ל,לא)

המלמד

מתכוננים לפרשה

6. מה הפירוש "ובמתכנתו" ואם כן מה האיסור של "ובמתכנתו לא תעשו כמהו"? (רש"י ל, לב) _____

7. כתוב בפס' "ואשר יתן ממנו על זר" מה הפירוש על "זר"? (רש"י ל, לג) _____

קטורת הסמים (ל, לד-לח)

1. על מזבח הזהב בתוך המזבח נשרפה הקטורת לריח ניחוח. אלו חומרים היו בקטורת? השלימו : _____

_____ (שרף הנוטף מעצי הקטף. קרוי "צרי"), _____ (שורש בושם הקרוי גם ציפורן) , _____ (מור קציעה, שיבולת נרד, כרכום, הקושט, קילופה, קינמון) , זכה (ל, לד)

2. מהי "שחלת"? (רש"י ל, לד) _____

3. מהי ה"חלבנה" ומה אנו לומדים מזה שהיא בתוך סממני הקטורת? (רש"י ל, לד) _____

4. מה הפירוש "ממלח"? (רש"י ל, לה) _____

5. נאמר על הקטורת "טהור קדש" מה הכוונה טהור בפס'?(ספורנו ל, לה) _____

6. מה הפירוש "ממולח טהור"? (אור החיים ל, לה) _____

7. את הקטורת היה צריך לשחוק(לטחון) היטב . ואסור היה לעשותה חוץ מעבודת בית המקדש . מה עונשו של מי שיעשה קטורת שלא לעבודת המקדש? (ל, לח) _____

מינוי עושי המלאכה (לא, א-יא)

1. מי מונה על ביצוע בניית המשכן וכל כליו? (לא, ב) _____

2. כתוב בפס' "ראה קראתי בשם" נראה שהפס' מדגיש את עניין השמות מה רמוז בשמותם של בעלאל ושל אורי בן חור? (אור החיים לא, ב) _____

3. ה' ממלא את בעלאל ב"חכמה בתבונה וברעת" כדי שיוכל לבנות את המשכן . מה הכוונה בחכמה מה הכוונה בתבונה ומה הכוונה ברעת? (רש"י לא, ג) _____

4. כתוב בפס' "ובחרשת אבן" מהו לשון חרשת? (רש"י לא, ה) _____

5. מי עבד יחד עם בעלאל בן אורי? (לא, ו) _____

המלמד

מתכוננים לפרשה

השבת (לא, יב"ז)

לפני תחילת בניית המשכן, הקב"ה מצווה על שמירת השבת וקדושתה

1. למה נכתב דווקא פה אחרי הצווי על מלאכת המשכן "אך את שבתותי תשמרו"? (רש"י לא,יא)

2. כתוב בפס' "כי אות היא בניי ובניכם לדעת כי אני ה' מקדשכם" מה הכוונה "לדעת" מי ידע? (רש"י לא,יג)

3. איזה איסור לומדים מזה שנאמר שבת "שבתון" ומה מטרת האיסור הזה? (ספורנו לא,טו)

לוחות הברית (לא, יח)

1. לאחר ארבעים יום וארבעים לילה הקב"ה נותן את לוחות הברית שהיו כתובים באצבע אלקים למשה רבינו למה נכתב "ככלתו" בכתוב חסר (ללא האות וי)? (רש"י לא,יח)

2. כנגד מה ניתנו שני הלוחות? (בעל הטורים לא,יח)

חטא העגל (לב, א"ז)

1. מדוע הערב רב שעלו עם בני ישראל ממצרים פונים אל אהרון ומבקשים "קום עשה לנו אלהים"? (לב,א)

2. העם חושב שמשה "בשש". מה פירוש המילה "בשש"? (רש"י לב,א)

כי כשעלה משה להר אמר להם, לסוף ארבעים יום אני בא בתוך ו' שעות, כסבורים הם שאותו יום שעלה מן המנין הוא, והוא אמר להם שלימים, ארבעים יום ולילו עמו, ויום עלייתו אין לילו עמו, שהרי בז' בסיון עלה, נמצא יום ארבעים בשבעה עשר בתמוז, בי"ז בא השטן וערבב את העולם, והראה דמות חשך ואפלה וערבוביא, לומר ודאי מת משה לכך בא ערבוביא לעולם, אמר להם מת משה שכבר באו (פ) שש שעות ולא בא וכו', כדאיתא במסכת שבת (פ.ט.), ואי אפשר לומר שלא טעו אלא ביום המעונן, בין קודם חצות בין לאחר חצות, שהרי לא ירד משה עד יום המחרת, שנאמר וישכימו ממחרת ויעלו עולות:

3. מה משמעות ההדגשה "כי זה משה האיש"? (רש"י לב,א)

4. מה מעוניינים הפונים לאהרון להדגיש כשאומרים: "אשר העלנו מארץ מצרים"? (רש"י לב,א)

5. אהרון רואה שהערב רב גוררים את עם ישראל לחטא ואף הורגים את חור בין מרים. מה אומר להם אהרון לעשות? (לב,ב)

המלמד

מתכוננים לפרשה

6. כשהעם רוצה לעשות את העגל למה אהרן מבקש את נזמי הזהב (התכשיטים) שבאזני הנשים הבנים והבנות? (רש"י לב,ב)

7. מה לומדים מהמילים "אלה אלקיך"? (רש"י לב,ד)

8. הנשים מסרבות לתת את הנזמים אך הגברים השיגו זהב מעצמם. אהרון לוקח את כל הזהב ומתיך אותו. איך נוצרה צורת העגל? שתי סיבות (רש"י לב,ד)

9. מה הפירוש "מסכה"? (רש"י לב,ד)

10. אהרון רואה שבעגל הזהב יש רוח חיים ("שור אוכל עשב") ומעשה השטן הצליח. אהרון מנסה לדחות את ה"חגיגות", בונה מזבח ואומר שיהיה חג מחר. מדוע? (רש"י לב,ה)

11. כתוב בפס' "וירא אהרן" מה הכוונה שאהרן ראה? (אור החיים לב,ה)

12. מה עושים הערב רב והנגררים מעם ישראל? (לב,ה)

תחינות משה בפני הקב"ה (לבז - לג, כג)

1. הקב"ה מבקש ממשה לרדת מהר סיני "כי שחת עמך אשר העלית מארץ מצרים" (אלו הערב רב) ומספר למשה על עגל הזהב. מה הקב"ה מציע למשה? (לב,ט"ז)

2. מה כוונת ה' כשאומר למשה "לך רד"? (רש"י לב,ז)

3. למה ה' אומר למשה "הניחה לי" וכי משה הפציר בה' כבר בשלב זה? (רש"י לב,י)

4. משה רבינו, סניגורם של ישראל, פונה אל הקב"ה בתפילת מיוחדת "ויחל משה". מהן הסיבות שמשה "משכנע" את הקב"ה לא לפגוע בעם ישראל? (לב,יב-יג א)

ב.

5. הקב"ה נעתר לתפילת משה. משה יורד מן ההר עם לוחות הברית הכתובים משני עבריהם "מכתב אלוקים....

חרות על הלוחות". יהושע משרת משה מלווה את משה ויחד הם שומעים קולות. יהושע חושש שפרצה מלחמה במחנה וחושב ששומע קול מלחמה. מה עונה לו משה? השלימו: "... אין קול _____ (קול הגיבורים

הקוראים לניצחון) ואין קול _____ (קולות שצועקים על הפסד במלחמה). {אלא} קול _____ (קולות חירופין וגידופין) אנכי שומע" (לב,יח)

6. משה מתקרב למחנה ורואה את עגל הזהב ואת המחולות שעושים הערב רב ומעט מבני ישראל. מה עושה משה רבינו? (לב,יט-כ)

א. _____ ב. _____ ג. _____

ד. _____ ה. _____

המלמד

מתכוננים לפרשה

7. מה הפירוש "כי ברע הוא"? (ספורנו לב,כב) _____
8. אהרן אומר "ואשליכהו באש ויצא העגל הזה" למה אהרן לא מפרט איך בדיוק זה קרה? (רמב"ן לב,כב) _____
9. אהרן מספר למשה איך קרה החטא הגדול ומשה קורא לנאמנים לקב"ה להרוג את כל האנשים שלקחו חלק בחטא העגל. מי התייצב למשימה וכמה אנשים הם הרגו? (לב,כח) _____
10. מה למדנו מהמילים "כל בני לוי"? (רש"י לב,כו) _____
11. משה חוזר להתחנן בפני ה' לא לפגוע בעם ישראל. המילה "אכפרה" כתוב פעמיים בתורה היכן הפעם השנייה ומה אפשר ללמוד מזה? (בעל הטורים לב,ל) _____
12. משה רבינו קובע תנאי לקב"ה וקובע תנאי לקב"ה: השלימו: "ועתה אם תשא חטאתם (כלומר, אם תמחל להם - הכל בסדר) _____ אשר כתבת" (לב,לב)
13. ה' נענה לדבר משה וחס על העם, כתוב בפס' "וביום פקדי פקדתי עליהם חטאתם" מה הפתרון שה' נותן בפס' הזה? (רש"י לב,לד) _____
14. כתוב בפס' "איש עדין" מהו ה"עדין"? (רש"י לג,ד) _____
15. מהו "עדין" ולמה בני ישראל מורידים אותו? (אבן עזרא לג,ו) _____
16. בעקבות חטא העגל וכעסו של הקב"ה, משה לוקח את אוהלו אל מחוץ למחנה ישראל. ושם היה בית ועד למבקשי תורה. לכן נקרא שם האוהל _____ (לג,ז)
17. כל מי שהיה רוצה לדבר עם משה צריך לצאת אל אוהל מועד, בלשון הפס' "כל מבקש ה' יצא אל אוהל מועד" מה אנו לומדים מכאן? (רש"י לג,ז) _____
18. מה הכוונה שה' דיבר אל משה "כאשר ידבר איש אל רעהו"? (ספורנו לג,יא) _____
19. כתוב בפס' "ומשרתו יהושע בן נון נער" האם יהושע בגיל "נער" בשלב זה? (אבן עזרא לג,יא) _____
20. מה הפירוש "והניחותי לך"? (ספורנו לג,יד) _____
21. ה' אומר למשה "גם את הדבר הזה" במה מדובר? (רש"י לג,יז) _____
22. כשמשה היה מדבר עם הקב"ה, היה יורד עמוד הענן על האוהל. מה היו עושים בני ישראל? (לג,י)
23. השלימו: "ומשרתו _____ האוהל" (לג,יא)
24. למה דווקא כאן משה מבקש מה' "הראני נא את כבודך"? (רש"י לג,יח) _____
25. משה רבינו מבקש לראות את כבוד ה'. מה אומר הקב"ה למשה? השלימו: "לא תוכל לראות את פני וחי" (לג,כ) _____

לוחות שניים וירידת משה מן ההר (לד, א-לה)

1. הקב"ה מצווה את משה לפסל שני לוחות אבנים כראשונים ולעלות חזרה אל הר סיני. במעמד הנשגב משה רבינו קורא אל ה' שלוש עשרה מידות בהם הקב"ה מנהיג את עולמו (אל רחום וחנון.....). מה הכוונה "ארך אפים"? (רש"י לד,ו) _____

המלמד

מתכוננים לפרשה

2. ה' נושא עון ופשע, מה ההבדל בין עון לפשע? (רש"י לד, ז)

3. כתוב בפס' שה' שומר חסד ("נוצר חסד") איזה חסד ה' שומר? (רש"י לד, ז)

4. מתי ה' פוקד עון האבות ומשלם אותו לבנים ("פוקד עון אבות על בנים")? (רש"י לד, ז)

5. ה' רחום וחנון, מה הכוונה רחום ומה הכוונה חנון? (ספורנו לד, ו)

6. מה הכוונה שה' רחום? (אבן עזרא לד, ו)

7. כתוב בפס' "וגם איש אל ירא בכל ההר" המילים "וגם איש" נתכתבו פעם נוספת בתנ"ך היכן היא ומה לומדים מזה? (בעל הטורים לד, ג)

8. מה ההדגשה "וגם איש אל ירא בכל ההר"? (רמב"ן לד, ג)

9. כתוב בפס' "וימהר משה ויקד ארצה" מה מראה המהירות הזאת? (ספורנו לד, ח)

10. ה' אומר "נגד כל עמך אעשה נפלאות" מה הכוונה במילה "נפלאות"? (רש"י לד, י)

11. כשאנו באים לארץ ישראל יש לנו חיוב לכרות את ה"אשרה" של הגויים היושבים בארץ, מהי אשרה? (רש"י לד, יג)

12. הקב"ה כורת ברית מחדש לעשות נפלאות לעם ישראל ומצווה לא לכרות ברית עם יושבי ארץ ישראל. מדוע? (לד, טו-טז)

13. התורה מספרת על שלוש הרגלים: פסח, שבועות וסוכות. כיצד מכונה כל אחד מהחגים? (לד, יח-כב)

14. אנו מצווים לפדות כל חמור בכור, איך נעשה הפידיון? (רש"י לד, כ)

15. כתוב בפס' "כל בכור בניך תפדה", איך נעשה הפידיון של הבכור בבני אדם? (רש"י לד, כ)

16. למה נקרא החג חג "האסיף"? (רש"י לד, כב)

17. התורה מצווה על מצוות עליה לרגל לבית מקדש שלוש פעמים בשנה בשלושת הרגלים. מה מבטיח הקב"ה? (לד, כד)

18. יש מצווה להביא את ראשית ביכורי אדמתנו לירושלים, מה צריך להביא (איזה פירות) כביכורים? (רש"י לד, כו)

19. מה אנו זוכים בעקבות מצוות ביכורים? (ספורנו לד, כו)

20. לאחר חטא העגל שהתרחש ביז' בתמוז משה רבינו עולה שוב בר"ח אלול ויורד ביום הכיפורים עם הלוחות השניים. כמה זמן היה משה רבינו בהר הפעם השניה? (לד, כח)

21. מה קורה לפניו של משה רבינו ברדתו מהר סיני עם לוחות הברית? (לד, כט)

22. מה הכוונה ש"קרן" עור פניו של משה ומהיכן זכה לזה? (רש"י לד, כט)

המלמד

מתכוננים לפרשה

23. מה "הסכנה" כביכול שהקב"ה אומר למשה "כתוב לך" ולמה אין זו סכנה? (מדרש רבה לד, אות ט)

מובא במדרש תנחומא על הפסוק וַיְהִי שָׁם עִם ה' אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה. מִנֵּין הָיָה יוֹדֵעַ מֹשֶׁה אֵימָתֵי יוֹם. אֵלֶּא כְּשֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הָיָה מְלַמְדוֹ תּוֹרָה בְּכֶתֶב, הָיָה יוֹדֵעַ שֶׁהוּא יוֹם. וְכִשְׁהָיָה מְלַמְדוֹ עַל פִּה מְשֻׁנָּה וְתַלְמוּד, הָיָה יוֹדֵעַ שֶׁהוּא לַיְלָה. לְפִי שְׁהִיִּים וְלַיְלָה שׁוֹיִן לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְעוֹד מִנֵּין הָיָה יוֹדֵעַ בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה. כְּשֶׁהָיָה רוֹאֵה הַמְּזֹלוֹת כּוֹרְעִין וּמְשַׁתְּחִוִּין, הָיָה יוֹדֵעַ שֶׁהוּא יוֹם. וְכִשְׁהָיָה רוֹאֵה הַחֲמָה מְשַׁתְּחוּהָ, הָיָה יוֹדֵעַ שֶׁהוּא לַיְלָה. דְּכַתִּיב: וַיָּבֹא הַשָּׁמַיִם לְךָ מְשַׁתְּחִוִּים

24. הקורא בתורה כמה פסוקים צריך לפחות כדי לקרוא בתורה, ומאיפה אפשר ללמוד זאת מפרשתנו בדרך דרש? (מדרש תנחומא לד, כז)

כיצד משה רבינו לימד את התורה לכל בני ישראל? מובא בגמרא (מסכת עירובין נד עמוד ב) ת"ר כיצד סדר משנה משה למד מפי הגבורה נכנס אהרן ושנה לו משה פירקו נסתלק אהרן וישב לשמאל משה נכנסו בניו ושנה להן משה פירקו נסתלקו בניו אלעזר ישב לימין משה ואיתמר לשמאל אהרן רבי יהודה אומר לעולם אהרן לימין משה חוזר נכנסו זקנים ושנה להן משה פירקו נסתלקו זקנים נכנסו כל העם ושנה להן משה פירקו נמצאו ביד אהרן ארבעה ביד בניו שלשה וביד הזקנים שנים וביד כל העם אחד נסתלק משה ושנה להן אהרן פירקו נסתלק אהרן שנו להן בניו פירקו נסתלקו בניו שנו להן זקנים פירקו נמצאו ביד הכל ארבעה

25. עם ישראל מפחד להתקרב אל משה רבינו בגלל קירון הפנים. מה משה רבינו שם על פניו? (לד, לג)

תפזורת לפרשה

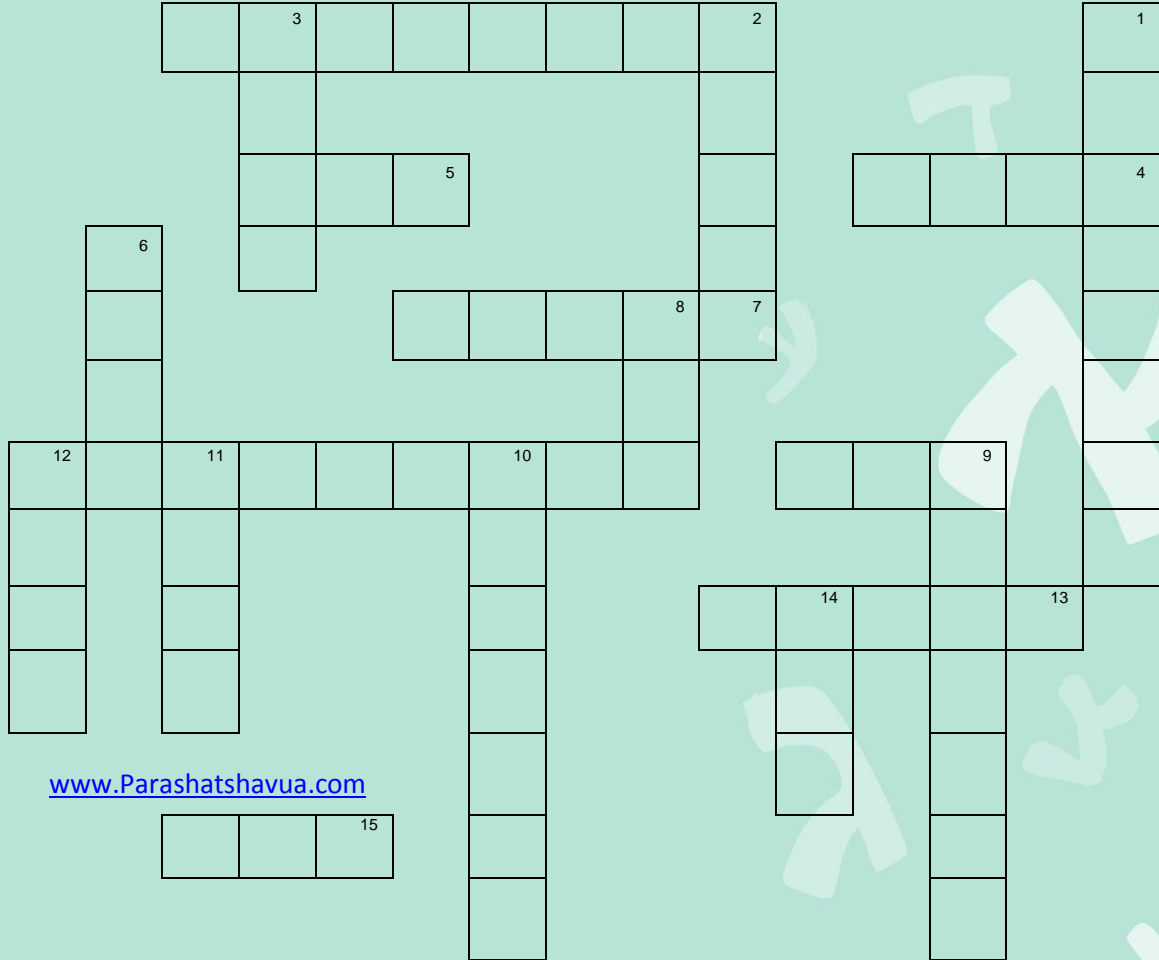
מחסן מילים:

- כי תשא,
- מחצית השקל,
- עגל זהב, שבת, כיור,
- מר דרור, מרקחת,
- קטורת, בצלאל,
- אהליאב, לוחות אבן,
- חור, בשש, מחני נא,
- נקרת הצור,
- חג המצות,
- קציר חייטים, מסוה,
- פטר חמור,
- יהושע בן נון

ל	א	ק	ה	ו	ס	מ	ר	ד	ר	ו	ר
ו	ב	ב	ד	פ	ט	ר	ח	מ	ו	ר	ע
ח	ו	ר	ו	י	כ	ק	ט	ו	ר	ת	מ
ו	ל	ה	פ	ת	ר	ה	ה	ל	פ	ח	ח
ת	ט	מ	ש	ק	ת	ת	י	כ	נ	ג	א
א	ה	ל	י	א	ט	ט	ש	י	ע	ה	י
ט	א	ל	א	ל	ש	ג	נ	ת	ג	מ	ת
נ	ט	א	מ	נ	ש	א	ס	ש	ל	א	ה
נ	ק	ר	ת	ה	א	ו	ר	א	ז	ו	ש
מ	י	ט	י	ה	ר	י	א	ק	ה	ת	ק
י	ה	ו	ש	ע	ט	נ	ו	נ	ב	ט	ל

תשבץ לפרשה

www.Parashatshavua.com

המלמד - מתכוננים לפרשת השבוע

מאונך

1. אותם ביקש אהרון לפרק מאוזני הנשים
2. של משה "עמו"
3. קורבן עולה במקדש . מובא שלוש פעמים בשנה
6. עמד בין אוהל מועד ובין המזבח
8. עליו ניצב משה לחזות בהשגחת ה'
9. הקול שאותו שמע משה בירידה מהר סיני
10. ממאנים לשמוע למוכיחיהם
11. פנייתו המיוחדת של משה רבינו לקב"ה למחילה לעם ישראל
12. מגולה
14. כל הרוצה להימנע ממנו יתן כפר לנפשו

מאוזן

2. משקל מחצית השקל
4. מצא טס "עלי שור" שבאמצעותו העלה עגל הזהב
5. כל השבט כשר
7. הקב"ה מילא אותו
9. עורו של משה הבהיק
10. אחד ממרכיבי שמן משחת קודש
13. מצירופו לקטורת לומדים לצרף את פושעי ישראל אלינו
15. כלי אומנות לחריצת זהב